

בע"ח (ירושלים) 14272-02-25 - אסעד שוויקי נ' מדינת ישראל

בע"ח (ירושלים) 14272-02-25 - אסעד שוויקי נ' מדינת ישראל לשלום ירושלים

בע"ח (ירושלים) 14272-02-25

אסעד שוויקי

נגד

מדינת ישראל

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה בירושלים

[10.04.2025]

כבוד השופטת, סגנית הנשיא שרית זוכוביצקי-אורי

החלטה

1. בפני בקשה לעיון בחומר חקירה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982 (להלן: החסד"פ).

2. המבקש מבקש לעיון בנהלי עבודה מס' 227.65* ו-02.227.39 של משטרת ישראל ובדוגמה לצ'ק ליסט של בדיקה תקופתית ובדיקת כיוול תקופתית למכשיר ינשוף.

עיקרי העובדות

3. ביום 18.01.2024 הוגש כנגד המבקש כתב אישום המייחס לו עבירה של נהיגה בשכרות בניגוד לסעיפים 62(3), 64(א)(3) ו-39א לפקודת התעבורה התשכ"א-1961 (להלן: פקודת התעבורה) ותקנה 169(א)(1) לתקנות התעבורה התשכ"א-1961 (להלן: תקנות התעבורה).

4. ביום 02.06.2024 הוקרא למבקש כתב האישום.

5. ביום 19.11.2024 התקיים דיון הוכחות במסגרתו העידו מטעם המשיבה, מפעיל מכשיר הינשוף ועובדי מעבדה במשטרה כעדי תביעה.

6. ביום 27.02.2025 הוגשה בקשה לעיון בחומר חקירה.

טענות הצדדים

7. לטענת המבקש, עומדת לו הזכות מכח סעיף 74 לחסד"פ לעיון בכל חומר חקירה אשר רלוונטי להגנת המבקש, וכי החומר המבוקש עונה על הקריטריונים הקבועים בחוק. עוד טען המבקש כי עדי המעבדה חזרו מספר פעמים על הטענה כי הפעולות שבוצעו נעשו בהתאם לנהלי העבודה, וכי אין באפשרותו לבדוק האם עובדי המעבדה פעלו בהתאם לנהלים אלה, ללא עיון הנהלים.

8. המשיבה התנגדה לבקשה. לטענתה, נהלי עבודה פנימיים של המשטרה אינם מהווים חומר חקירה, והמבקש לא הציג רלוונטיות לעניין הגנתו.

דיון והכרעה

9. בסעיף 74(א) לחסד"פ נקבע:

- "(א) (1) הוגש כתב אישום בפשע או בעוון, רשאים הנאשם וסניגורו, וכן אדם שהסניגור הסמיכו לכך, או, בהסכמת התובע, אדם שהנאשם הסמיכו לכך, לעיין בכל זמן סביר בחומר החקירה וכן ברשימת כל החומר שנאסף או שנרשם בידי הרשות החוקרת, והנוגע לאישום שבידי התובע ולהעתיקו"
- (ב) נאשם רשאי לבקש, מבית המשפט שאליו הוגש כתב האישום, להורות לתובע להתיר לו לעיין בחומר שהוא, לטענתו, חומר חקירה ולא הועמד לעיונו."
10. דהיינו, חלה החובה על התביעה להעביר את חומר החקירה לעיון ההגנה. בנוסף לכך, רשאי בית המשפט להורות על העברת חומר שלא הועבר, לבקשת הנאשם.
11. באשר להיקף החומר אשר על התביעה להעביר להגנה לפי סעיף 74 לחסד"פ, נקבע כי המבחן לפיו ייקבע האם מתקיימת החובה הוא מבחן הרלוונטיות להגנת הנאשם. יפים לעניין זה הדברים שנקבעו בבש"פ 8252/13 מדינת ישראל נ' ליאל שיינר, סו(3) 442 (2014):
- "בדומה לגילוי מסמכים בהליך אזרחי, תנאי מקדמי לגילוי ולהעברת חומר חקירה הוא רלבנטיות. לפרשנות המונח "חומר חקירה" אנו נדרשים למבחן הרלבנטיות בהתאם למבחני השכל הישר ונסיון החיים. מבחינים אלה מדריכים את בית המשפט בשאלה איזה חומר רלבנטי להגנת הנאשם, על מנת להעניק לסניגוריה הזדמנות הוגנת להכין את הגנתה (בג"ץ 5274/91 חוזה נ' שר המטרה, פ"ד מו(1) 724 (1992)). בית המשפט אינו אמור להביא בחשבון אפשרויות הגנה ערטילאיות שאינן נראות לעין, או כאשר הרלבנטיות של החומר לתביעה היא רחוקה ושולית (עניין אלהוזייל). בית המשפט לא יתיר "מסע דיג" בלתי ממוקד אחר חומר, מתוך תקווה ספקולטיבית של ההגנה שמא ואולי ימצא באותו חומר סיוע לנאשם"
12. יחד עם זאת, קבע בית המשפט העליון כי גם בכפוף למבחן הרלוונטיות, ובפרשנות מרחיבה למושג "חומר חקירה", אין הזכות לעיין בחומר חקירה בלתי מוגבלת, ויש לאזנה עם שיקולים נוספים כגון יעילות ההליך, שמירה על האינטרס הציבורי וכו' (בש"פ 3524/18 מדינת ישראל נ' רדה בלאי (נבו 30.5.2018)).
13. לפיכך, על מנת לבדוק האם החומר עונה להגדרה שבסעיף 74 לחסד"פ, יש לבחון את רלוונטיות החומר להגנתו של המבקש, ולאזנה עם אינטרסים נוספים.
14. כבר בתחילת הדיון, חשוב לציין כי החומר המבוקש ע"י ההגנה אינו חומר חקירה, כיוון שמדובר בנהלי עבודה פנימיים של המשטרה. לכן, ספק האם מדובר בחומר חקירה הרלוונטי להגנת הנאשם. בית המשפט העליון עסק בסוגיה של עיון בנהלי עבודה, בין היתר בבש"פ 6717/12 מדינת ישראל נ' ברוך אהרון (נבו 18.12.2012), וקבע: "האם הנחיות העבודה של מעבדות הזיהוי הפלילי, המידע הנוגע לחומרי הבדיקה ושאר המסמכים שביקש המשיב הם "רלוונטיים" במובן הנדרש לבקשה המוגשת במסגרת סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי? לטעמנו, התשובה לשאלה זו היא שלילית.
- במקרה הנוכחי, לא מצאנו כי יש להרחיב את היקף המידע הנכלל תחת ההגדרה "חומר החקירה הרלוונטי" כך שיכלול בתוכו, באופן גורף, את המסמכים שבהם המשיב ביקש לעיין. (...) אין באפשרות הכללית כי ייתכן וחומר החקירה יסייע בידו כדי להכריע כי מדובר במסמכים רלוונטיים, במובנו של סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי. הרחבה שכזו לגישת בית המשפט לעניין חומר חקירה אינה תורמת לזכותו של הנאשם להליך הוגן והיא עלולה לפגוע בהליך הפלילי."
15. בית המשפט העליון בפסיקתו התייחס לסוגיית חשיפתם של נהלי עבודה פנימיים, הן של משטרת ישראל והן של מעבדות או גופים שונים הפועלים מטעם המדינה, וסיווגם כחומר חקירה, והאם ובאיזה אופן ייחשפו בפני ההגנה המבקשת זאת. ככלל, התגבשה עמדה לפיה, ראוי להגנה במקרה זה לנקוט במסלול המינהלי שמתווה חוק חופש המידע (השוו: בש"פ 3581/11 מדינת ישראל נ' סלימאן אלנבארי (נבו 23.5.2011)).
16. במקרה שלפני, טען המבקש כי ברצונו לעיין בנהלי העבודה על מנת לבדוק האם העדים עבדו לפי הנהלים. ב"כ המבקש לא הציג טיעונים או ראיות קונקרטיים, המעידים על חשש שהעדים לא עבדו לפי הנהלים, ולכן אין בטיעוני המבקש אלא אפשרות כללית כי ייתכן והחומר יסייע להגנתו. המבקש לא הסביר, לא בבקשתו ולא בטיעוניו בדיון, מדוע עולה החשש כי העדים לא התנהלו לפי הנהלים, וכיצד עיון בנהלים יהא רלוונטי להגנתו. משכך, אינני סבורה כי לא מתקיימים תנאים מיוחדים המצדיקים הרחבה של ההגדרה כאמור. באפשרות המבקש לבקש את הנהלים במסלול המנהלי לפי חוק חופש המידע.
17. בנסיבות אלה לא מצאתי להיעתר לבקשה. מזכירות תשלח החלטה לצדדים.
- זכות ערר כחוק.
- ניתנה היום, י"ב ניסן תשפ"ה, 10 אפריל 2025, בהעדר הצדדים.